

CODI DE VERIFICACIÓ	 3K5B 386J 323G 3I6P 0QD0				
EXPEDIENT NÚM.	SEC/2023/18	DOCUMENT NÚM.	SEC17100JE	DATA	08-02-2023
ÀREA	Àrea de Presidència i Drets Socials				
UNITAT	Secretaria				
ASSUMPTE	07/02/2023 - Ple				

ACORD DE PLE

El Ple de l'Ajuntament, en sessió ordinària de 7 de febrer de 2023, ha rebutjat la següent **MOCIÓ**:

Moció de la regidora no adscrita Marta Morell Albaladejo, per a la millora del procés electoral pel qual s'escullen els membres de les corporacions locals (Exp. SEC/2023/21).

El desenvolupament de les eleccions municipals en el conjunt de l'Estat es troba regulat per la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General (LOREG), l'àmbit d'aplicació de la qual s'estén també a les eleccions de Diputats/des i Senadors/esa Corts Generals i de Diputats/des del Parlament Europeu. Regula, doncs, tres processos de naturalesa ben diferent, que es desenvolupen en circumstàncies, també, molt diferents.

D'una banda, les eleccions municipals són el procés electoral que mobilitza més candidatures en el conjunt de l'Estat i en que més ciutadanes i ciutadans exerceixen el seu dret al sufragi passiu. Ho fan, a més a més, molt sovint, en el marc de candidatures de partits polítics d'àmbit municipal o comarcal, o bé d'agrupacions d'electores i electors. D'altra banda, tenen la singularitat de convocar-se conjuntament amb diversos processos electorals autonòmics. Així, el proper mes de maig de 2023 tindran lloc, de manera simultània als processos municipals, eleccions a dotze comunitats autònomes espanyoles: Aragó, Astúries, Canàries, Cantàbria, Castella-La Manxa, Comunitat Valenciana, Extremadura, Illes Balears, Regió de Múrcia, Navarra, la Rioja i la Comunitat de Madrid.

Atesa la complexitat de tots aquests processos electorals simultanis i el gran nombre de ciutadans i ciutadanes que aspiren a esdevenir representants electes a les corporacions locals, cal garantir que la legislació reguladora faciliti una competició electoral en pla d'igualtat entre les diferents candidatures; que factors com la grandària del municipi i el nombre total de candidatures de cada organització política no generin desavantatges entre les diferents formacions i agrupacions d'electors/es que hi participin; i que el desenvolupament de la campanya electoral es pugui dur a terme de manera que el conjunt de ciutadans i ciutadanes coneguin de prop les propostes que les diferents candidatures fan per als seus municipis.

Malauradament, des d'un punt de vista objectiu, encara hi ha camí per recórrer per tal que aquesta igualtat sigui efectiva, atès que la LOREG, en molts aspectes, no dona el mateix tractament a totes les candidatures. És per això que es palesa necessari que en els plens municipals revisem aquestes situacions, analitzem la necessitat de dur a terme reformes

legislatives i traslladem les nostres demandes de millora a les instàncies parlamentàries oportunes.

Un primer aspecte lesiu de la competència electoral és la forma com es configuren els sostres de despesa per circumscripció electoral en les eleccions municipals, atès que l'article 193.2 de la LOREG, sobre subvencions de despeses electorals municipals, estableix que el límit de despesa electoral per cada candidatura en eleccions municipals serà el que resulti de multiplicar per 0,11 euros el nombre d'habitants corresponents a les poblacions de dret de cada circumscripció (és a dir, de cada localitat). També especifica que aquelles formacions que concorrin a les eleccions almenys en el 50% dels municipis de la província, podran gastar 150.301,11 euros més per cadascuna de les províncies on compleixin aquestes condicions.

Aquest complement de despesa pensat per als partits que més candidatures presenten, ja preestableix uns drets de despesa proporcionalment molt superiors a les organitzacions polítiques d'àmbit supramunicipal i supracomarcal, que per a les formacions que només es presenten en el seu municipi o en la seva comarca. Però en realitat és el sistema del càlcul del sostre de despesa el que genera el greuge més gran per a les candidatures que únicament concorren en un municipi. Així, per exemple, en un municipi de dimensions mitjanes en que resideixin 20.000 habitants de dret, una candidatura d'àmbit estrictament municipal només podrà destinar a la seva despesa global de campanya 2.200 euros; una candidatura que es presenti únicament en un municipi de 10.000 habitants, 1.100 euros, i una candidatura que es presenti exclusivament en un de 5.000 habitants, 550 euros.

El propi Tribunal de Comptes, òrgan responsable de la fiscalització dels processos electorals, ja s'ha mostrat molt crític amb aquesta situació en diferents mocions i informes de fiscalització. Tant és així, que en el primer apartat de les recomanacions adreçades al Govern que inclou a l'"Informe de fiscalització de les comptabilitats de les eleccions locals de 26 de maig de 2019" (num. 1.442), manifesta que "el límit màxim despesa aplicable resulta manifestament insuficient per al desenvolupament d'una campanya electoral, a més de les repercussions que això pot donar lloc en la mesura que excedeixen fàcilment el límit màxim, amb la consegüent infracció sancionable en aplicació de la Llei Orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre Finançament dels Partits Polítics" (pàgina 425 del informe).

En efecte, no només aquests sostres de despeses generen grans dificultats per al desenvolupament d'una campanya a formacions que es presenten en un únic municipi, sinó que a més a més les posen en risc de rebre sancions econòmiques desproporcionades, a causa dels criteris sancionadors a la Llei Orgànica 8/2007. Aquesta llei, en l'article 17, estableix com a infracció molt greu la superació en un 10% o més del límit de despesa, com a infracció greu la superació entre un 3 i un 10% i com a infracció lleu la superació entre 1 i un 3% del sostre de despesa. Així mateix, l'article 17 bis preveu multes no inferiors a 5.000 euros per infracció lleu de superació del límit de despesa, no inferiors a 25.000 euros per a infracció greu i en quantitats superiors per a infraccions molt greus. En aquestes circumstàncies, tenim avui, per exemple, formacions presentades a les eleccions municipals de 2019 en municipis de poc menys de 50.000 habitants, que tenien uns límits de despesa de poc més de 5.000 euros i que per superar en poc més de 1.000 euros el límit de despesa, afronten una sanció econòmica de 50.000 euros, tal i com es pot contrastar en la informació publicada pel mateix Tribunal de Compte sobre els seus processos sancionadors. Unes sancions de les quals tampoc escapen formacions d'abast estatal o fins i tot català. De fet, la fiscalització de les eleccions de 2019 ha generat la incoació de sancions econòmiques per circumstàncies relacionades amb els sostres de despesa a una trentena de formacions polítiques.

CODI DE VERIFICACIÓ	 3K5B 386J 323G 3I6P 0QD0				
EXPEDIENT NÚM.	SEC/2023/18	DOCUMENT NÚM.	SEC17100JE	DATA	08-02-2023
ÀREA	Àrea de Presidència i Drets Socials				
UNITAT	Secretaria				
ASSUMPTE	07/02/2023 - Ple				

Uns límits de despesa del tot inadequats i unes infraccions molt desproporcionades poden acabar esdevenint un fre a la participació electoral de forces municipals o municipalistes i per aquest motiu han de repensar-se. Però també és necessari que totes les formacions tinguin els mateixos drets pel que fa a les subvencions electorals, sigui quina sigui la quantitat de candidatures que presenten. En aquest sentit l'article 193.3 de la LOREG estableix una altra distinció entre formacions polítiques, en preveure una subvenció de 0,18 euros per elector per enviament de sobres i paperetes electorals a aquelles candidatures que obtinguin representació en el 50% dels municipis de més de 10.000 habitants de la província corresponent. El greuge respecte a les candidatures d'abast municipal i comarcal és en aquest cas doble, ja que els partits polítics que compleixen aquesta condició no només reben aquesta subvenció addicional, que la resta de candidatures amb representació no reben, sinó que a més a més el cost d'aquests enviaments queda separat del sostre de despesa i això fa possible, un cop més, que el marge de despesa proporcional per municipi dels partits que presenten més candidatures acabi sent molt més gran, que el de formacions que es presenten en un municipi o només en alguns municipis.

Així, per exemple, un partit municipalista que es presenti a Sabadell o Terrassa no tindrà dret a aquesta subvenció, malgrat que obtingui representació o fins i tot guanyi les eleccions, i es veurà obligat a incloure les seves despeses d'enviaments de sobres i paperetes dins del sostre màxim de despesa. En canvi, les forces polítiques d'àmbit català i espanyol que presentin i obtinguin representació al 50% dels municipis de la província de Barcelona, rebran aquesta subvenció de 0,18 euros per elector i a més a més la despesa per enviament no es tindrà en compte dins del sostre de despesa.

Així doncs, reformular els sostres de despeses, la forma com s'apliquen les sancions per la superació dels límits de despesa i els criteris de distribució de les subvencions electorals esdevé necessari per garantir la competició electoral en pla d'igualtat durant les eleccions municipals. Però també ho és que totes les candidatures tinguin accés als mitjans de comunicació per explicar a la ciutadania les seves propostes. En aquest sentit, el sector periodístic català va ser dels primers en manifestar el seu rebuig al sistema de blocs electorals que ha estat vigent en les darreres dècades en tots els processos electorals. Un rebuig que ha propiciat que en els darrers anys, els treballadors i treballadores dels mitjans d'informació públics hagin decidit no signar les informacions incloses en aquests blocs, com a protesta per la temporització que el sistema de blocs imposa en funció dels resultats obtinguts per cada força política en els comicis anteriors, en detriment del criteri periodístic. Tal i com denunciava el Col·legi de Periodistes de Catalunya el 7 de març de 2015, un mes abans de convocar-se les eleccions municipals d'aquell any i en el marc d'un dels processos fallits de redacció de la Llei Electoral Catalana: "els blocs electorals comporten un estat d'excepció informativa que genera rebuig entre els professionals i descrèdit entre

els ciutadans”.

Des de 1983 la cobertura de les eleccions locals i autonòmiques es troba determinada per aquest criteri proporcional de distribució del temps dedicat a la informació de les forces polítiques, en funció del recolzament obtingut en eleccions anteriors. A més a més, la LOREG preveu que sigui la Junta Electoral Central (JEC) qui estableixi com ha de dur-se a terme la cobertura informativa durant el període de campanya i per tant és qui acaba determinant que els minuts dedicats a cada formació en els mitjans públics tinguin una relació molt directa amb la representació obtinguda prèviament per cada formació política. El mateix succeeix amb els espais gratuïts reservats per a la col·locació de pancartes, cartells i banderoles a l'espai públic, respecte als quals la LOREG preveu que es reparteixin de manera molt favorable als partits amb representació.

La normativa de la LOREG i la interpretació restrictiva que fan la Junta Electoral Central i les juntes electorals d'àmbit geogràfic inferior, han propiciat que es normalitzi una restricció a la llibertat informativa en període electoral i, en el cas de les eleccions municipals, un perjudici informatiu a les candidatures que no estan representades prèviament a les corporacions locals, que en el cas de Sabadell suposa la pràctica invisibilització durant la campanya de noves candidatures en el nostre mitjà públic: RàdioSabadell.

Finalment, conscients de les desigualtats de condicions que afronten les formacions polítiques en el marc de la LOREG i que Catalunya fa dècades que té pendent l'aprovació d'una Llei Electoral catalana que reguli les eleccions al Parlament de Catalunya i que podria esdevenir una norma de referència des del punt de vista de la igualtat d'oportunitats en la participació electoral, és pertinent que el Ple municipal de Sabadell reclami al Parlament de Catalunya la formulació i aprovació definitiva d'aquesta llei.

Per tot l'anterior, el Ple adopta el següent

ACORD

1.- Instar al Govern d'Espanya i al Congrés de Diputats a reformar l'article 193.2 de la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General (LOREG), per tal que s'ampliï el sostre de despesa electoral en eleccions municipals.

2.- Instar al Govern d'Espanya i al Congrés de Diputats a reformar l'article 17 i 17bis de la Llei Orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de Finançament de partits polítics, per tal de dotar d'una proporcionalitat efectiva i raonable a les sancions previstes per la superació dels llindars despesa.

3.- Instar al Govern d'Espanya i al Congrés de Diputats a reformar l'article 193.2 de la Llei Orgànica del Règim Electoral General (LOREG), per tal de garantir, d'una banda, el dret de totes les formacions polítiques a la subvenció per enviament de sobres i paperetes electorals; i de l'altra, per tal d'unificar el criteri d'incloure en aquesta despesa dins del sostre màxim de despesa, sigui quin sigui el nombre de candidatures que presenti cada força política en una província.

4.- Instar al Govern d'Espanya i al Congrés de Diputats a reformar les disposicions previstes a la Llei Orgànica 8/2007 per tal que no només la representació obtinguda en eleccions anteriors, sinó també el reconeixement de tota la pluralitat de candidatures, intervinguin en el càlcul temps destinat a la informació sobre les formacions polítiques locals en els mitjans públics.

CODI DE VERIFICACIÓ	 3K5B 386J 323G 3I6P 0QD0				
EXPEDIENT NÚM.	SEC/2023/18	DOCUMENT NÚM.	SEC17I00JE	DATA	08-02-2023
ÀREA	Àrea de Presidència i Drets Socials				
UNITAT	Secretaria				
ASSUMPTE	07/02/2023 - Ple				

5.- Instar al Parlament de Catalunya a aprovar una Llei Electoral catalana que esdevingui pionera en garantir unes condicions de competició electoral igualitàries entre candidatures a totes les comtesses electorals.

6.- Notificar l'adopció d'aquest acords al Govern d'Espanya, a la presidència del Congrés de Diputats i grups parlamentaris, a la presidència del Senat i grups parlamentaris, a la presidència del Parlament de Catalunya i grups parlamentaris i als alcaldes, alcaldesses i grups municipals de les corporacions locals de la comarca del Vallès Occidental.

Sabadell, a la data de la signatura electrònica.